

1) Ὁ φέρων εἰς τὸ πρόσωπον τὰς οὐλὰς τῆς νόσου εύλογίας. Συνών. βλογκούμενος (ιδ. βλογκόχορθομαῖ). 2) Ἐκεῖνος τὸν δόποιον εἴθε νὰ προσβάλῃ ἡ νόσος εύλογία (περὶ τῆς σημ. ίδ. Ν'Ανδριώτ. ἐν Ἀθηνᾶ 44 <1932> 193 κέξ.). Συνών. βλατ-τοφαγωμένος, βλαττωμένος (ιδ. *βλαττώνω).

βλατ-τοκυλισμένος ἐπίθ. Κῶς.

Ἐκ τοῦ ούσ. βλάττα καὶ τοῦ κυλισμένος μετοχ. τοῦ ρ. κυλῶ.

Ο οίονει κυλισθεὶς εἰς τὴν βλάτταν, ὁ ὑπὸ τῆς νόσου εύλογίας προσβληθεὶς.

βλαττοπαγίδα ἡ, Λεξ. Μ'Εγκυκλ. (λ. βλάττη).

Ἐκ τῶν ούσ. βλάττα καὶ παγίδα.

Εἶδος παγίδος πρὸς καταστροφὴν τῶν κανθάρων τῶν οίκιων.

βλαττός ὁ, Κύθν.

Ἐκ τοῦ ούσ. βλάττη. Ο μεταπλασμὸς πιθανῶς κατὰ τὸ πνεύτρος.

Ἡ νόσος ἔρυστελας: Τὸν διάβασε μᾶλλον γυναικα τρεῖς φορὲς μαγικὰ καὶ ξόρκια καὶ τοῦ πέρασε διβλαττός. Συνών. βλαττίν 5.

βλαττούδα ἡ, Β. Εῦβ. —ΑΠαπαδιαμ. Φόνισσ. 78.

Ἐκ τοῦ ούσ. βλάττα καὶ τῆς καταλ. -ούδα.

Βλάττα 1, διδ., ἔνθ' ἀν.: «Ἐκοιμήθησαν οἱ δύο χωροφύλακες εἰς τὰ ισόγεια τῆς δημαρχίας τὰ γεμάτα ἀπὸ βλαττούδες, σαρανταποδαροῦσες καὶ σαμαμίθια» ΑΠαπαδιαμ. ἔνθ. ἀν.

βλαττούδι τό, Σκόπ.

Ἐκ τοῦ ούσ. βλάττα καὶ τῆς καταλ. -ούδι.

Βλάττα 1, διδ.

βλαττοῦσα ἡ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ούσ. βλάττα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦσα, περὶ ήσ. ίδ. ΑνθΠαπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 180 κέξ.

Βλάττα 1, διδ.

βλατ-τοφαγωμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. βλατ-τοφαωμένος Νίσυρ.

Ἐκ τοῦ ούσ. βλάττα καὶ τοῦ φαγωμένος ἀορ. τῆς μετοχ. τοῦ ρ. τρώγω.

Βλατ-τοκομ-μένος 2, διδ.

*βλαττώνω, μέσ. βλατ-τώνομαι Κάρπ. Κῶς.

Ἐκ τοῦ ούσ. βλάττα.

Προσβάλλομαι ὑπὸ βλάττας: Ποῦ νὰ βλαττωθῆς! (ἀρά). Ἡ μετοχ. βλατ-τωμένος = ἔκεινος ὅστις εἴθε νὰ πάθῃ βλάτταν 3 (περὶ τῆς σημ. ίδ. Ν'Ανδριώτ. ἐν Ἀθηνᾶ 44 <1932> 193 κέξ.). Συνών. βλατ-τοκομ-μένος, βλαττοφαγωμένος.

βλάφτης ὁ, Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βλάφτω.

Ο προξενῶν βλάφην καὶ μεταφ. ἡθικὴν στενοχωρίαν: «Ο βλάφτης τοῇ καρδιᾷς μου 'ν', ὅδεν ἀκούσω πῶς εἰ' γ' σὺντὴ ὅμορφῃ. Ο βλάφτης τοῇ καρδιᾷς των εἶναι, ὅδεν ἀκούσουν γάνεγοὺς καὶ μὲ παιγνέοη.

βλαφτικὸς ἐπίθ. Κύπρ. Σίφν. —Λεξ. Δημητρ. βλαφτικὸ Τσακων.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἐπίθ. βλαπτικός.

Βλαφερός, πειρακτικός ἔνθ' ἀν.: Άσμ.

Ἐπολοήθην τδαι λαλεῖ μὲ τὴν πολ-λὴν μανιέραν, μὲ κάτι λόγια βλαφτικά, ἡ ἄσπρη περιστέρα

Κύπρ. Συνών. πειραχτικός.

βλαφτὸ τό, Χίος.

Ἐκ τοῦ ρ. βλάφτω.

Κώλυμα γάμου ἔνεκα συγγενείας.

*βλαφτουργιάζω, μέσ. βλαφτουργιάζομαι Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. βλάφτω καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ουργιάζω καθὼς καὶ πνίγω - πνιγονργιάζω κττ. αὐτόθι.

Ἀδιαθετῶ αἰσθανομένη τάσιν πρὸς ἐμετὸν ἡ χάνουσα τὴν ὄρεξιν μου κττ., ἐπὶ ἐγκύου γυναικός: «Ἐτοὰ μοῦ φαινεσαι σὰ νὰ βλαφτουργιάζεσαι». Συνών. βλάφτομαι (ιδ. βλάφτω Β 1).

βλάφτω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Όφ. Τραπ. Χαλδ.) βλάφτου βόρ. ίδιωμ. καὶ Εῦβ. (Κουρ.) βλάψω Εῦβ. Ήπ. Κέρκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Άρκαδ. Δημητσάν. Κόκκιν. Κυνουρ. Παππούλ. Τρίκκ.) —ΔΣολωμ. 70 ΓΜαρκορ. «Ορχ. 7 —Λεξ. Μπριγκ. Δημητρ. βλάψων Εῦβ. Ήπ. (Ζαγόρ. Τσαμαντ.) Θεσσ. Θράκ. (Άδριανούπ.) Μακεδ. (Γκιουβ. Καστορ. Καταφύγ. Μελέν.) Σάμη. Σκύρ. Στερελλ. (Άραγ. κ.ά.) Χίος (Καρδάμ.) κ.ά. βλάψου Τσακων. βλάψην Λέσβ. γλάφτω Ρόδ. γλάψην Λέσβ. Μετοχ. βλαμ-μένος Εῦβ. (Κουρ.) Κάρπ. Κύπρ. Ρόδ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. βλάπτω. Τὸ βλάψω καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Η 7193 (ἐκδ. Schmitt) «εἰς φύλαξιν τοῦ τόπου μας καὶ τοὺς Ρωμαίους νὰ βλάψουν», τοῦτο δὲ ἐκ τοῦ ἀρχ. βλάψομαι, δι παρ' Ομ. Τ 166 «βλάψεται δέ τε γούνατα» λόντι.

Α) Ἐνεργ. 1) Προξενῶ βλάψην, ζημίαν ύλικὴν ἡ ἡθικήν, φυτείων, βλάπτω κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Όφ. Τραπ. Χαλδ.): «Ο καπνὸς - τὸ κρασὶ - τὰ πυρὰ μὲ βλάφτουν. Ο χαλασμένος ἀέρας - τὸ ὑγρὸ κλῆμα - ἡ πολλὴ ζέστη τὸν βλάφτουν. Τὸ χαλάς εἴβλαψε τὸ ἀμπέλια - τὰ περθόλια - τὰ δέντρα κττ. Τὸν εἴβλαψε πολὺ ἡ κακὴ συναναστροφή. Μ' αὐτὸ ποῦ ἔκαμες εἴβλαψες τὸ φίλο σου κοιν. «Η ἀκαταδεξιὰ βλάψει συχνὰ καὶ δὲν ὠφελεῖ ποτὲ Ήπ. Τὰ δάκρυα βλάψουν τὰ μάτια Τρίκκ. Τὸν τρόδον τοὺς ἰδρουμένους βλάψεις» Αράχ. «Η κατοίκα τὸν βλάψει τοιούτης (ἡ κατοίκα = τὸ αἴγειον κρέας) Σέριφ. Νὰ πολομιλήσω μὲ βλάψη» (ἡ ἀσθένεια δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ διμιλῶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν) Μύκ. «Ἐβλαψέ με τὸ πολλὰ τὸ φαεῖν Τραπ. «Η μηχανὴ ἀν δὲν εἶναι λαδωμένη βλάψεται Λεξ. Δημητρ. «Ἄλλοι βλαφτήκανε, ἄλλοι ὠφελήθήκανε μὲ τὸ μεταλλείο Σέριφ. Βλάψεις καὶ ἀπ' τὰ γράμματα - ἀπ' τὴ σπουδὴ - ἀπ' τὸν τοιφάλι τοιούτης Αράχ. Βλαμ-μένα κηπη-ποντικὰ Ρόδ.||Φρ. «Ἐβλαφτέ σε (θὰ σὲ εἴβλαπτε, εἰρων. πρὸς τὸν ἀποκοινωνεν τὸ προσφερόμενον αὐτῷ, συνών. φρ. ἀποκαίει σε) Όφ. Τραπ.||Παροιμ.: Τὸ περίσσοδο φῶς δὲ βλάψει (ἡ ἀφθονία καλοῦ πράγματος οὐδέποτε εἶναι ἐπιβλαβῆς) σύνηθ. Τὰ πολλὰ ἡ φῶς 'σα μάταια οὐ βλάψει' (συνών. τῇ προηγουμένη) Όφ. «Ανεμος ποῦ δὲ σὲ βλάψει, ἀφησέ τον νὰ φυσᾷ (αἱ ἀπειλαὶ ἔχθροι ἀνισχύροι εἶναι αὖτις προσοχῆς) πολλαχ. «Οποιος κλοτοῦσε τὸ ἀγκάθια βλάψει τὰ πόδια του (συνών. τῇ ἀρχ. «πρὸς κέντρα λακτίζειν») ΙΒενιζέλ. Παροιμ. 213,529. ||Άσμ. «Ἄλλος τὸν ἥλιο χαίρεται καὶ ἄλλος τὸν κρυόν ἀέρα καὶ ἄλλος τὴ νύχτα πορπατεῖ καὶ βλάψει τον ἡ μέρα Κάρπ.

Γνωρίζω την ἀγάθην ἀμμαθῆ ποῦ ναι γιὰ τὴν ἀγάπη, ὡσὰς ἀγάθην ἀστραπὴ περνᾶ καὶ ὅλα τὰ μέλη βλάψει (ἀμμαθῆ = ματιά) Κρήτ.

Κοιμήσος ἀπὸν νὰ μὴ βλαβῆς, μὴ γεφαλοπονέσης, τὴ γεφαλή σου γιὰ κακὸ 'σα τὸ στρῶμα μὴ ἀγάθην θέσης αὐτόθι.

Τάχα τὰ μῆλα σὲ βαροῦν γὴ δικαρπὸς σὲ βλάψει; (γὴ=ἥ) Καρδάμ.

Τὴ Τρίτη ἐκατερέθεις με καὶ τὴν Τετράδ' εἴβλαψα

